

jaarprogramma

2018

Almere 2.0

fonds

verste

delijk

ingal

mere



# Fonds verstedelijking Almere: Jaarprogramma 2018



## **RRAAM – Almere 2.0 - Fonds Verstedelijking Almere**

In het kader van het Rijk-regioprogramma Amsterdam-Almere-Markermeer (RRAAM) hebben het Rijk, de gemeente Almere en de provincie Flevoland afspraken gemaakt voor de integrale stedelijke ontwikkeling van Almere, getiteld Almere 2.0. Ter realisatie van Almere 2.0 is een gezamenlijk Fonds Verstedelijking Almere ingesteld, waarvan de gemeente de beheerder is. Voornoemde is vastgelegd in de Uitvoeringsovereenkomst Almere 2.0 en voor wat betreft de werking van het Fonds Verstedelijking Almere in het bijzonder in een nadere uitwerking.

De gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de inhoudelijke coördinatie van Almere 2.0 en ook de financiële cyclus van het Fonds Verstedelijking Almere is belegd bij het Overleg Almere 2.0, waarin het Rijk, de gemeente en de provincie vertegenwoordigd zijn. Voor de jaarcyclus van het Fonds Verstedelijking Almere stelt het Overleg Almere 2.0, op basis van ingediende projectvoorstellen, in concept een Jaarprogramma vast. Dit concept Jaarprogramma wordt voorgelegd aan de Gemeenteraad van Almere en aan Provinciale Staten om de gemeentelijke respectievelijk provinciale fondsbijdrage voor het betreffende jaar vast te stellen. Nadat besluitvorming in beide organen heeft plaatsgehad, stelt het Overleg Almere 2.0 het Jaarprogramma inclusief de bijdrage van het Rijk definitief vast.

## **Programmalijnen – Meerjarenprogramma – Jaarprogramma 2018**

Het Overleg Almere 2.0 heeft in 2016 de volgende vijf programmalijnen vastgesteld:

- 1 Versterken hart van de stad
- 2 Versterken leer- en werkomgeving
- 3 Energy on upcycling / de energieneutrale en afvalloze stad
- 4 Versterken verblijfsplekken cultuur, recreatie en toerisme
- 5 Vernieuwende woningbouw

Binnen deze programmalijnen zijn sleutelprojecten geprioriteerd op basis waarvan een Meerjarenprogramma voor de komende vijf tot tien jaar is opgesteld. In dit jaarprogramma zijn de bijdragen aan sleutelprojecten opgenomen die in 2018 ten laste van het Fonds Verstedelijking Almere komen.

Onder verantwoordelijkheid van de fondsbeheerder, de wethouder Financiën, zijn de ingediende voorstellen getoetst op twee specifieke vraagstukken:

- A De continuïteit van de investeringen
- B De hardheid van de investeringen

Daarnaast zijn de voorstellen en de beoordeling door de fondsbeheerder voorgelegd aan een extern bureau (KplusV) voor een second opinion.

De adviezen naar aanleiding van deze beoordelingen zijn meegewogen bij het opstellen van het concept Jaarprogramma 2018. Voor een aantal onderdelen betekent dat, dat er voorwaarden verbonden worden aan het beschikbaar stellen van de bijdrage uit het fonds.

De fondsbeheerder wordt gemandateerd om er op toe te zien dat deze voorwaarden worden opgevolgd in de te sluiten uitvoeringsovereenkomsten en vervolgens worden nageleefd door de begunstigden. De fondsbeheerder rapporteert hierover aan het Overleg Almere 2.0.

Het concept Jaarprogramma 2018 is in september 2017 vastgesteld door het Overleg Almere 2.0.

### **Voeding Fonds Verstedelijking Almere 2018**

De gemeente Almere, de provincie Flevoland en het Rijk hebben afgesproken dat het Fonds Verstedelijking Almere gevoed wordt met gemeentelijke-, provinciale- en rijksbijdragen.

De *gemeentelijke bijdrage* bestaat uit een decentralisatie uitkering voor de groeiopgave van Almere via het Gemeentefonds en uit de eventuele opbrengst bij verkoop van het gemeentelijke grondbezit in Almere Oosterwold. In 2018 bedraagt de decentralisatie uitkering € 7.254.470 mln. Opbrengsten uit grondverkoop worden in 2018 niet verwacht. Onderbesteding voorgaande jaren: € 2.086.000

Voor de *provinciale bijdrage* is door de provincie een reserve Almere 2.0 gevormd van € 10 mln. waaraan in de jaren 2016 tot en met 2020 jaarlijks € 4,2 mln. wordt toegevoegd (totaal € 31 miljoen). Voor het Jaarprogramma 2018 wordt uitgegaan van een provinciale bijdrage van € 7.492.000 mln. (inclusief €1.292.000 onderbesteding voorgaande jaren). De bijdrage van de provincie wordt vastgesteld door Provinciale Staten, die daarbij weegt dat er tussen de bijdragen van de partijen geen structurele disbalans mag bestaan.

De *rijksbijdrage* bestaat uit de gerealiseerde opbrengst bij verkoop van rijksground in Almere Oosterwold (7.000 kavels) en, op termijn, Almere Pampus voor 8.000 woningen. Van de in 2016 verkochte gronden, wordt de opbrengst in 2018 ingebracht in het fonds. Dit betreft een bedrag van € 1.350.000. Het betreft standaardkavels voor de grond onder 42 woningen. De opbrengsten van gronden voor standaardkavels verkocht in 2017 worden eerst in 2019 besteedbaar.

Tot slot is er vanwege het vervallen van projecten uit eerdere jaarprogramma nog € 2.108.000 aan vrijgevallen middelen beschikbaar voor 2018.

De gezamenlijk voor het Jaarprogramma 2018 beschikbare middelen bedragen € 20.290.470.

Beschikbare middelen	2017
Bijdrage gemeente Almere	7.254.470
Bijdrage gemeente Almere onderbesteding voorgaande jaren	2.086.000
Bijdrage provincie Flevoland	6.200.000
Bijdrage provincie Flevoland, onderbesteding voorgaande jaren	1.292.000
Bijdrage Rijk grondverkoop Oosterwold	1.350.000
Vrijvallende middelen	2.108.000
<b>Totaal</b>	<b>20.290.470</b>

TABEL 1 OVERZICHT BESCHIKBARE MIDDELEN FVA IN 2017

In dit jaarprogramma wordt voorgesteld de middelen als volgt aan te wenden:

Onderdelen Jaarprogramma 2018

Project	Bijdrage FVA x mln.
1.1 Knooppunt station (en omgeving) Almere Centrum	1,000
1.2 Almere Centrum	1,115
1.3 Rondje Weerwater	5,395
1.4 Floriade	2,050
2.1 Flevo Campus	2,046
2.2 Internationaal onderwijs	0,505
3.1 Stad zonder gas	0,050
3.2 Opwaardering reststromen	1,560
4.1 Kustzone Almere Poort/Duin	0,750
4.2 Nationaal Park Oostvaardersplassen	0,900
5.1 Experimenten vernieuwend wonen	0,800
<b>Totaal</b>	<b>16,170</b>

PROCESKOSTEN ALMERE 2.0

### **Programmaorganisatie Almere 2.0**

De programmaorganisatie Almere 2.0 is ondergebracht bij de gemeente Almere. De hiermee samenhangende kosten worden gefinancierd uit de gemeentelijke bijdrage in het fonds. Het budget voor deze proceskosten in 2018 bedraagt € 0,9 mln.

### **Programmasturing programmalijnen 1 t/m 4**

Voor de programmalijnen 1 t/m 4 wordt vanuit het fonds jaarlijks een budget beschikbaar gesteld voor programmasturing en onderzoek naar toekomstige sleutelprojecten van de nabije toekomst. Dit taakstellende budget is voor iedere lijn € 0,25 mln. per jaar. Het budget voor deze proceskosten in 2018 bedraagt derhalve € 1 mln.

### **Beheer en onderhoud sleutelprojecten eerste tranche**

De investeringen uit het Fonds Verstedelijking kunnen kosten voor beheer en onderhoud met zich meebrengen. De gemeente Almere draagt deze kosten. In het Overleg Almere 2.0 van juni 2017 is afgesproken dat de eerste vijf jaar van de kosten beheer en onderhoud van de sleutelprojecten uit de projectbudgetten (en daarmee uit het FVA) aan de gemeente Almere wordt overgemaakt, startend in 2018. Het gaat in 2018 om een bedrag van € 94.000.



De kosten worden als volgt verdeeld:

Verdeling inzet middelen overheden			Totaal beschikbaar 2018	gemeente en reeds in FVA	provincie	Rijk
			20.275	11.448	7.492	1.335
<b>Budgetten voor Proceskosten:</b>						
Programmaorganisatie Almere 2.0	-900			900		
Programmasturing Programmalijnen 1 t/m 4	-1.000			601	310	89
<b>Totaal proceskosten</b>			<b>-1.900</b>			
<b>Budgetten voor projecten:</b>						
1.1 Knooppunt Station e.o. Almere Centrum	-1.000			601	310	89
1.2 Almere Centrum	-1.150			691	357	102
1.3 Rondje Weerwater	-5.394			3.242	1.673	478
1.4 Floriade	-2.050				2.050	
2.1 Flevocampus	-2.046			1.230	635	181
2.2 Internationaal onderwijs	-505			306	157	45
3.1 Stad zonder gas	-50			30	16	4
3.2 Opwaardering reststromen	-1.560			953	484	123
4.1 Kustzone Almere Poort /Duin	-750			451	233	66
4.2 Nationaal Park Oostvaardersplassen	-900			541	279	80
5.1 Experiment Vernieuwend wonen	-800			481	248	71
Beheer en onderhoud (programmalijn 1)	-94			57	29	8
<b>Totaal projecten</b>			<b>-16.264</b>			
<b>Totaal budgetten 2018</b>			<b>-18.199</b>	<b>10.084</b>	<b>6.780</b>	<b>1.335</b>
<b>Saldo Fonds 2018</b>			<b>2.076</b>	<b>1.364</b>	<b>712</b>	<b>0</b>

# **Programmaliijn 1: Versterken hart van de stad**

## 1.1 Knooppunt station (en omgeving) Almere Centrum

Onderdeel van programmalijn 1 Versterken hart van de stad is de verbetering en vernieuwing van het station en het stationsgebied. De verblijfswaarde, ontmoetingswaarde en daarmee ook de economische waarde van het stationsgebied blijven achter bij de groei in reizigersaantallen en de ontwikkeling van de stad. De gemeente wil in samenwerking met partners het station en het omliggende gebied transformeren tot visitekaartje van de stad. In 2015 en 2016 is met de partners gestudeerd op mogelijke ontwikkelscenario's in het gebied.

In 2017 wordt een ontwerp van de stationsomgeving (inhoudelijke uitwerking van de scenario's) en een uitvoeringsovereenkomst opgesteld. Doelstelling is een investeringsprogramma in het stationsgebied van naar schatting tussen de € 50 mln. en € 75 mln.

In 2018 vinden de volgende activiteiten plaats, waarvoor een bijdrage uit het fonds Verstedelijking Almere van € 1,00 mln. wordt gevraagd:

- Herinrichting Mandelaplein (€ 0,8 mln)
- Scenariokeuzes voor korte en lange termijn
- Financieringsvoorstellen met partijen met afspraken voor cofinanciering en bespreken daarvan in diverse gemeentelijke, provinciale, regionale en nationale gremia
- Een bindende uitvoeringsovereenkomst
- Een fondsaanvraag FVA 2019

## 1.2 Almere Centrum

Het centrum van Almere heeft zich de afgelopen tien jaren ontwikkeld tot een aantrekkelijk gebied. Almeerders en steeds meer bezoekers uit de regio, inmiddels ruim tien miljoen per jaar, kiezen voor dit centrum vanwege het gevarieerde en eigentijdse aanbod, de eigen sfeer, het gemak, de gastvrijheid en de bijzondere evenementen. Tegelijkertijd moet onderkend worden dat het nog niet goed genoeg gaat met het centrum. De huren van het commercieel vastgoed staan onder druk. Leegstand in de winkelvoorraad ligt op de loer. De bezoekersaantallen in zowel commerciële, maatschappelijke als culturele voorzieningen alsmede de omzetten blijven achter doordat de regionale aantrekkingskracht nog aanzienlijk beter kan. Een gebiedsgerichte versterking van het centrum betekent het verder intensiveren van de functiemix (winkels, woningen en openbare ruimte) in combinatie met de herinrichting en programmering van de openbare ruimte op de hoofdroute van het centrum: Stationsplein – Stadhuisplein – Forum – Esplanade. Parallel hieraan wordt de Groene loper ontwikkeld: een sport-, spel- en wandelroute waar bezoekers even in de luwte van het centrum kunnen zijn. De centrumpartners zijn in 2016 begonnen met de voorbereidingen. In 2017 is een start gemaakt met de planvorming zodat de uitvoering in 2017 en 2018 gestalte kan krijgen.

### Programma 2018

De bijdrage uit het Fonds Verstedelijking Almere in 2018 bedraagt € 1,15 mln., waarvan:

- € 0,35 miljoen: Start uitvoering herinrichting openbare ruimte hoofdwinkelroute (Groene loper)
- € 0,5 miljoen: Uitvoering Pocketpark op Stadhuispromenade
- € 0,3 miljoen bijdrage voor de communicatie, marketing en evenementen in het stadscentrum bovenop de reguliere programmering van € 1,7 miljoen

De te behalen mijlpalen in 2018 liggen in het verlengde van de genoemde investeringen. In 2018 dient er uitvoering te worden gegeven aan de herinrichting van de openbare ruimte van de hoofdwinkelroute en de aanleg van het Pocketpark. Randvoorwaardelijk hierbij is dat in tweede helft van 2017 het ruimtelijk beleidskader voor het centrum wordt vastgesteld. Dit dient dan als basis voor ruimtelijke doorontwikkeling van Almere Centrum.

Tevens zullen de partners in het stadscentrum een vervolg geven aan de gevelverbetering in het stadscentrum en zullen er initiatiefnemers worden gezocht voor de Kiosk op het Stadhuisplein en het horecapaviljoen op de Esplanade.

### 1.3 Rondje Weerwater

Het Weerwater is het centraal gelegen water in Almere, aan de noordzijde geflankeerd door het stadshart en aan de zuidzijde door het toekomstige Floriadeterrein. Op dit moment wordt de ligging van het stadscentrum aan het water nauwelijks benut en zijn er aan het water zeer beperkte voorzieningen aanwezig. Dit terwijl er een enorme kans om van het Weerwater een recreatieomgeving te maken en zo het stadscentrum en het Floriadegebied met elkaar te verbinden.

Het Rondje Weerwater wordt een sportieve en recreatieve route, die moet uitnodigen tot bewegen en elkaar ontmoeten. De realisatie hiervan vraagt om diverse fysieke en programmatische ingrepen, zoals het bewerkstelligen van een herkenbare route, materiaalgebruik, verlichting, straatmeubilair en bruggen. De totale kosten bedragen circa € 24,6 miljoen.

Binnen het project worden de volgende deelgebieden en projecten onderscheiden:

- Aanleg van het 'fysieke rondje', duidelijk herkenbare fiets- en wandelpaden rondom het water
- Deelgebied Centrumkade, inclusief Esplanade
- Deelgebied Lineair Oeverpark
- Deelgebied Evenementenstrand
- Deelgebied Expowijk (Floriadeterrein)
- Deelgebied Parkrand (Lumièrepark)
- Aanleg van een brug tussen Lumièrepark en Floriadeterrein

Voor 2018 wordt circa € 5,4 miljoen gevraagd. Dit bedrag is grotendeels bestemd voor aanleg van de brug (€ 1,6 miljoen), realisatie van een deel van het fysieke rondje (€ 0,8 miljoen) en de herinrichting van de Esplanade (€ 2 miljoen). De resterende € 1 miljoen is benodigd voor planontwikkeling, voorbereiding, toezicht, uitvoering, prijsstijgingen en onvoorziene kosten.

#### 1.4 Floriade

In 2022 is Almere het toneel voor de wereldtuinbouwtentoonstelling Floriade. De locatie voor de Floriade is geen eenmalig evenementen terrein, maar in potentie ook een aantrekkelijk gebied voor duurzame gebiedsontwikkeling. Dit past bij de stadsbrede ambitie om Almere uit te laten groeien tot de groene stad van de toekomst, die urgentie vraagstukken in de stad van passende antwoorden voorziet.

Bij het groene, duurzame karakter van de Floriade en de beoogde latere gebiedsontwikkeling horen duurzame, innovatieve bruggen. Hiertoe wordt de markt uitgedaagd om met innovatieve, circulaire ontwerpen te komen voor vier van de bruggen die in het gebied moeten worden aangelegd. De winnende ontwerpen krijgen de kans om hun showcase tijdens en na de Floriade aan de wereld te presenteren. In totaal is circa € 3,4 miljoen nodig om deze 'challenge' op te zetten (programma- en congreskosten) en bij te dragen in de aanleg van de bruggen. Het beschikbare budget is voldoende om casco bruggen aan te leggen. De aanvullende investering zou moeten worden gedaan door de marktpartijen zelf. Daarnaast worden de uitvoeringskosten voor onderliggende en aanpalende investeringen gedekt uit de businesscase Floriade.

In samenwerking tussen de programmalijnen 1 en 2 is een aanvraag Floriade dialogues gedaan. De twee keer per jaar te houden internationale wetenschappelijke dialogen worden gebruikt om internationale wetenschap naar Almere en Flevo Campus te halen, zowel voor het wetenschappelijk klimaat als het voorbereiden van het Floriade evenement. De kosten worden door de programmalijnen gezamenlijk opgebracht.

Voor 2018 wordt een eerste tranche van € 2,05 miljoen aangevraagd uit het FVA. Deze tranche (en de voor 2019 beoogde tweede tranche van € 1,4 miljoen voor de bruggen challenge) maken deel uit van de € 10 miljoen die de Provincie aan het masterplan Floriade via het FVA bijdraagt vanuit de IFA-middelen. Nu dit jaarprogramma wordt vastgesteld, blijven nog 5.950 mln besteedbaar.

# **Programmaliijn 2: Versterken leer- en werkomgeving**

## 2.1 Flevo Campus

Flevoland biedt met zijn vruchtbare grond, goede infrastructuur en professionele landbouw een goede plek voor het opzetten van een nieuw kenniscluster, een wetenschappelijke praktijkwerkplaats die Almere en daarmee Flevoland toonaangevend maakt in het adresseren van mondiale vraagstukken op het gebied van voedsel, zowel in wetenschappelijk opzicht als in de praktische toepassing. De Floriade zorgt voor momentum en een podium. Met partners uit de stad, kennisinstellingen, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties wordt samengewerkt om deze ambitie te verwezenlijken. Uiteindelijk moet dit leiden tot een permanente beweging die gestalte krijgt in een Flevo Campus op het Floriadeterrein, waar kenniscirculatie en innovatie centraal staat. Om de Flevocampus vorm te geven wordt gewerkt aan de hand van drie samenhangende actielijnen:

- **De reuring:** met kennispartners werk maken van Almere als living lab voor jonge onderzoekers, stagiaires, afstudeerders etc. om aandacht en energie te genereren rondom de ambities met de Flevo Campus.
- **Het inhoudelijke programma:** met de partners opzetten en uitbouwen van een inhoudelijk onderzoeks- en onderwijsprogramma op en rondom de Flevo Campus.
- **De fysieke verschijningsvorm:** realisatie van een gebouw en andere uitingsvormen als een tuin en kas waarin de Flevo Campus huist en waar onderzoek wordt gedaan.

In de eerste jaren ligt de nadruk op het vormgeven van het inhoudelijke programma en creëren van aandacht en zichtbaarheid van de ambities rondom de Flevo Campus.

Voor de komende vier jaar (t/m 2021) is ca. € 43 mln. begroot, waarvoor voor ca. € 11,7 mln. een beroep gedaan wordt op het Fonds Verstedelijking Almere.

In 2018 leggen we de basis om het Floriadeterrein zo optimaal mogelijk te kunnen benutten voor zowel de Floriade als de uiteindelijke FlevoCampus. In de innovatiewerkplaats (gefinancierd met andere provinciale middelen) zullen enerzijds de Food Cube, een tuin, een kas en een straat van de toekomst op het Floriade terrein hun plek vinden en anderzijds ruimte wordt geboden aan het ontstaan van netwerken van diverse partijen in Almere.

De aangevraagde bijdrage uit het Fonds Verstedelijking Almere in 2017 bedraagt € 1,936 mln. Deze bijdrage is verdeeld naar verschillende thema's en deelprojecten binnen deze thema's:

- Onderzoeken
- Opleiden
- Ontwikkelen programma's
- Ondernemen en nieuwe markttoepassingen
- Fysieke ontwikkeling
- Communicatie en marketing



OP 1 JUNI VOND DE EERSTE LIVE UITZENDING VAN DE FLEVO CAMPUS RADIO PLAATS. IN EEN GLAZEN KAS OP DE GROTE MARKT IN ALMERE KWAMEN VEEL INTERESSANTE GASTEN LANGS DIE VERTELLEN OVER HUN RELATIE MET DE FLEVO CAMPUS. TIJDENS DE TWEE UUR DURENDE RADIOSHOW WERDEN DE NIEUWSTE INZICHTEN OVER DE RELATIE TUSSEN VOEDSEL EN DE STAD BESPROKEN.



## 2.2 Internationaal onderwijs

In Almere zijn internationale scholen voor zowel primair als voortgezet onderwijs gevestigd. Het gaat om de International Primary School Almere (IPSA Almere; ook wel IPSA) en de International School Almere (ISA). Gemeente Almere, ISA en IPSA hebben de ambitie om een internationale campus te realiseren in Almere. Met de campus wordt een samenhangende onderwijslocatie voor alle internationale leerlingen van 2.5 tot 18 jaar in de omgeving verwezenlijkt, die door zijn opzet kan concurreren met andere internationale voorzieningen in de omgeving. Het gaat hierbij nadrukkelijk om een publieke voorziening. Op de huidige locatie biedt geen mogelijke tot groei van leerlingaantallen. Om na het schooljaar 2017-2018 nog aanbod te hebben voor (nieuwe) internationale studenten, is het van belang om te beginnen met de bouw de internationale campus.

Samen met de schoolbesturen is een businesscase opgesteld voor de realisatie van een dergelijke locatie. In de businesscase zijn twee scenario's uitgewerkt: nieuwbouw voor IPSA naast het bestaande gebouw van ISA in Almere Poort met uitbreiding van het bestaande pand; of volledige nieuwbouw voor beide scholen op een nieuwe plek. In 2017 worden deze scenario's verder uitgewerkt tot een voorstel voor de realisatie, planning en financiering van de campus. In de tweede helft van 2017 wordt een programma van eisen opgesteld. In 2018 wordt het definitief ontwerp gemaakt en vinden de bouwvoorbereidingswerkzaamheden plaats. In 2019 zal de aanbesteding plaatsvinden en start de uitvoering, die doorloopt in de eerste helft van 2020. De oplevering van het gebouw is in oktober 2020.

Voor 2018 wordt een aanvraag gedaan voor een bijdrage van € 505.000 vanuit het fonds. Deze bijdrage heeft betrekking op:

- € 120.000 voor het Definitieve ontwerp
- € 360.000 voor de bouwvoorbereidingen
- € 25.000 voor de aanbesteding

# **Programmaliijn 3: Energy on Upcycling**

### 3.1 Stad zonder gas

De aanvraag bedraagt voor 2018 € 50.000. Voor 2017 zijn middelen aangevraagd voor het uitvoeren van vervolgonderzoek naar het aanboren van ultra diepe aardwarmte in Almere, die moet leiden tot een drietal proefboringen. De aanvraag voor 2018 is voor het projectmanagement van het tot uitvoering brengen van de boringen.

Bij een geslaagde proefboring worden de kosten van het project verdisconteerd in de businesscase. Er is in principe sprake van een revolverend karakter. Eventuele kosten voor exploitatie, vervanging en onderhoud worden opgenomen in de business case. In 2017 is als voorwaarde gesteld dat de kosten voor het opstellen van de business case vanuit de middelen van het projectmanagement moeten worden bekostigd. Dit blijft gehandhaafd. Garantstellingen vanuit het Rijk zijn noodzakelijk om de markt in te laten stappen. Hiervoor zijn gesprekken met het Rijk gaande om te kijken hoe er aangepast beleid voor diepere geothermie kan worden gemaakt en welke rol het Rijk hierin kan spelen. Er zijn nog geen concreet bestuurlijke afspraken. Deze worden in de loop van 2017 verwacht.

### 3.2 Opwaardering reststromen

De gemeente Almere wil experimenteerruimte bieden en nieuwe economische bedrijvigheid stimuleren voor het opwaarderen van reststromen uit de stad. De financiële claim bedraagt voor 2018 € 1,6 miljoen waarvoor de volgende resultaten worden behaald:

- **Citylab stedelijke grondstoffen** – gecontroleerde beleid- en regelruimte is planologisch geborgd.
- **Competitie Upcycle City** – de competitie heeft geleid tot één of meer gesloten contracten voor uitvoering.

De aanvraag is als volgt opgebouwd:

Omschrijving	2018	
	FVA	Partners
<b>Citylab Stedelijke Grondstoffen</b>		
Stimuleringsmaatregelen vestigingsklimaat Citylab	500.000	
<b>Competitie Upcycle City</b>		
Projectmanagement	30.000	
Jurering, communicatie, technische, juridische en financiële voorbereiding	30.000	
Competitie Upcycle City	1.000.000	3.000.000
	<b>1.560.000</b>	<b>3.000.000</b>

# **Programmamalijn 4: Versterken ver- blijfsplekken: cultuur, recreatie en toerisme**

#### 4.1 Kustzone Almere Poort/Duin

De kustzone Almere Poort/Duin is de entree van Almere vanaf de Hollandse Brug en is een unieke plek in de regio waar ruimte is en strand, watersport en cultuur hand in hand gaan. Het gebied is volop in ontwikkeling en biedt kansen voor groei. De Libelle Zomerweek wordt jaarlijks gehouden op het evenementenstrand, de theatergroep Vis a Vis is er gevestigd in een energieneutraal pand, de Marina breidt uit en het strandbad Duin en het catamaranstrand worden volop benut. Er wordt ingezet op:

- 1 Investerings in de openbare ruimte en vestigingen
- 2 De programmering van activiteiten

Het doel is om de kustzone op de kaart te zetten; om naast een gebied met een bijzondere, hoogwaardige woonkwaliteit ook te fungeren als culturele broedplaats waar beleving en de relatie met water centraal staan.

#### Doorloop jaarprogramma 2017

In het jaarprogramma 2017 is € 1,71 miljoen beschikbaar gesteld voor de ontwikkeling van een nieuw evenementenstrand langs de A6 en het aanbrengen van heldere bewegwijzering. Tevens is er een onderzoek opgestart naar de locatiestrategie en wordt een plan van aanpak opgesteld voor culturele programmering en de marketing van de activiteiten. Hiervoor is 0,15 miljoen beschikbaar gesteld. De fysieke investeringen lopen voor een bedrag van € 1,16 miljoen door naar 2018.



Foto: Kimberley Vonk

DE UNIEKE LOCATIE VAN VIS À VIS BEVINDT ZICH IN ALMERE NAAST HET ALMEERDERSTRAND OP 20 TOT 30 MINUTEN AFSTAND VAN LEYSTAD, AMSTERDAM, HILVERSUM, BUSSUM, HUIZEN EN UTRECHT.

### Programma 2018

Vanuit het jaarprogramma 2018 wordt voorgesteld de volgende activiteiten hieraan toe te voegen:

- Start inrichting van met name de noordzijde van het Almeerderstrand (ter plaatse van de Marina Muiderzand en het strandbad Duin). Het binnendijkse duinlandschap wordt hier over de dijk doorgetrokken zodat een naadloze aansluiting met het strand ontstaat.
- Uitrol van het plan van aanpak culturele broedplaats, door middel van het opzetten van een regie organisatie, het programmeren van activiteiten en de communicatie en marketing van het gebied.
- Communicatie en marketing van de activiteiten

De bijdrage uit het Fonds Verstedelijking Almere in 2018 bedraagt € 0.75 miljoen, waarvan:

- € 0,40 mln. voor de inrichting van het recreatiestrand
- € 0.35 mln. voor de uitrol plan van aanpak culturele broedplaats

Het budget voor het aanbrengen van het zand voor aanleg van het duinlandschap is in het MPGA 2017 voorzien en wordt bij vaststelling voor de zomer 2017 definitief vastgelegd. De verdere inrichting van het strand met onder andere paden en groen wordt vanuit het FVA gefinancierd.

Verder zal er in 2018 uitvoering gegeven worden aan het plan van aanpak voor de culturele broedplaats. Dit wordt gedaan door programmering van activiteiten, invulling geven aan de regierol/organisatie, inzetten op marketing en communicatie en ruimtelijke interventies.



Foto: Anna van Kooij

MET DE VOORSTELLING MARE GUNT VIS À VIS EEN BLIK OP DE TOEKOMST, WAARIN DE HELE WERELD ONDER WATER IS KOMEN TE STAAN DOOR TOEDOEN VAN DE MENS.

## **4.2 Nationaal Park Oostvaardersplassen**

De inzet van dit project is om de Oostvaardersplassen en de omliggende natuurgebieden beter toegankelijk te maken voor inwoners van Almere en de regio. Hiermee wordt Almere steviger op de kaart gezet als groene stad. Tevens heeft dit naar verwachting een positief effect op bezoekersstromen en daarmee werkgelegenheid. Er wordt ingezet op het verkrijgen van de status van Nationaal Park. Daarnaast zal de 'Almeerse Poort' ontwikkeld worden, dat een ontvangstgebied zal vormen met faciliteiten en activiteiten afgewisseld met karakteristieke Oostvaarderplassen natuur, zoals die in het kerngebied te vinden is. Dit project wordt gezamenlijk met Staatsbosbeheer uitgevoerd. In 2017 is gestart met een gezamenlijke studie inzake dit project. Na oplevering van de onderzoeksresultaten is sprake van een go /no-go moment. Er wordt gewerkt aan een uitvoeringsplan met globale investerings- en exploitatieopzet. Deze wordt eind 2017 verwacht. Voor 2018 wordt € 0,9 miljoen aangevraagd. In 2017 is reeds € 1 miljoen aangevraagd. In aanvulling op het budget 2017 (dat deels in 2018 zal worden aangewend), wordt €300.000 aan onderzoek, marketing en communicatie en planvoorbereiding besteed. Voor de uitvoering is in 2018 €600.000 aangevraagd.

# **Programmaliijn 5: Vernieuwende woningbouw**



## 5.1 Experimenten vernieuwend wonen

Om de kwalitatieve groei van Almere te versterken en vernieuwing van het wonen met concrete experimenten aan te jagen, wordt een bijdrage gevraagd vanuit het FVA voor financiering van het Woonatelier en ruimte voor experimenteren. De bijdrage is bedoeld voor het aanjagen en het mede mogelijk maken van experimenten en wordt besteed als 'motivatie' om investeerders te verleiden tot en te ondersteunen bij het realiseren van concrete experimenten; investeerders worden verleid vernieuwing in het wonen te realiseren op de opgaven die er echt toe doen.

De programmalijn wordt uitgevoerd door het Woonatelier.

Het Woonatelier werkt via concrete experimenten aan de volgende resultaten:

- Enkele toepasbare pilotprojecten
- Breed gedeelde inzichten, kennis en voorbeeldprojecten via (digitale) platforms
- Een positieve bijdrage aan het imago van de stad Almere

In 2018 vinden de volgende activiteiten plaats:

- Op basis van de in 2017 in gang gezette prijsvraag "Who cares?" wordt de winnende inzending gerealiseerd in Almere Haven. Het Woningbouwatelier faciliteert hierbij, waar nodig, experimenteerruimte en dat overleg plaatsvindt tussen het Ministerie van BZK en het RVB
- De doorontwikkeling van het WikiHouse vindt plaats door het aanjagen van de ontwikkeling van een "Wiki-community" en het organiseren van de bouwbegeleiding van 20-25 WikiHouse-zelfbouwers in Almere.
- Door het creëren van een online platform wordt de kloof tussen eigenaren van leegstaand (kantoor)vastgoed en potentiële kopers verkleind.
- Verkennen van de rol van het Woningbouwatelier voor de Floriade.
- Verkennen van de inhoudelijke invulling van de volgende Bouwexpo door middel van een internationale prijsvraag voor digitaal geproduceerde woningen.

De bijdrage uit het Fonds Verstedelijking Almere in 2018 bedraagt € 0,8 mln., waarvan:

- € 0,2 mln. voor financiering van capaciteit
- € 0,2 mln. voor levensloopbestendige en duurzame renovatie sociale huurwoningvoorraad en particuliere koopvoorraad
- € 0,2 mln. voor doorontwikkeling zelfbouw
- € 0,2 mln. voor digitalisering in de bouw

# **Financieel Jaar- programma 2018**

**Financiële tabel Jaarprogramma 2018***(x € 1.000)*

Onderbesteding bijdrage Almere voorgaande jaren	2.086
Onderbesteding bijdrage Flevoland voorgaande jaren	1.292

<b>Saldo Fonds 2017</b>		<b>3.378</b>
<b>Voeding FVA 2018:</b>		
Bijdrage gemeente uit gemeentefonds	7.254	
Bijdrage gemeente uit grondverkoop	0	
Bijdrage provincie	6.200	
Bijdrage Rijk uit grondverkoop	1.350	
Vrijvallende middelen 2015/2016	2.108	
		16.912
Totaal beschikbaar 2018		20.290
<b>Budgetten voor Proceskosten:</b>		
Programmaorganisatie Almere 2.0	-900	
Programmasturing Programmalijnen 1 t/m 4	-1.000	
Totaal proceskosten		-1.900
<b>Budgetten voor projecten:</b>		
1.1 Knooppunt Station e.o. Almere Centrum	-1.000	
1.2 Almere Centrum	-1.115	
1.3 Rondje Weerwater	-5.394	
1.4 Floriade	-2.050	
2.1 Flevocampus	-2.046	
2.2 Internationaal onderwijs	-505	
3.1 Stad zonder gas	-50	
3.2 Opwaardering reststromen	-1.560	
4.1 Kustzone Almere Poort /Duin	-750	
4.2 Nationaal Park Oostvaardersplassen	-900	
5.1 Experiment Vernieuwend wonen	-800	
Beheer en onderhoud (programmalijn 1)	-94	
Totaal projecten		-16.264
<b>Totaal budgetten 2018</b>		<b>-18.164</b>
<b>Saldo Fonds 2018</b>		<b>2.126</b>

Bij de verdeling van de middelen over de diverse overheden zijn de volgende afspraken gehanteerd:

- De kosten voor de programmaorganisatie Almere 2.0 komen ten laste van de bijdrage van de gemeente Almere
- De uitgaven voor de Floriade komen ten laste van de specifieke bijdrage van de provincie voor de Floriade. Deze bijdrage bedroeg bij aanvang €10 miljoen. Specifiek gereserveerd is nu nog €5.950 miljoen.
- Het Rijk draagt haar hele bijdrage bij.
- De overige uitgaven worden door de gemeente en provincie gedeeld.

Verdeling over de overheden is dan als volgt:

Verdeling inzet middelen overheden		Totaal beschikbaar 2018	gemeente en reeds in FVA	provincie	Rijk
		20.275	11.448	7.492	1.335
<b>Budgetten voor Proceskosten:</b>					
Programmaorganisatie Almere 2.0	-900		900		
Programmasturing Programmalijnen 1 t/m 4	-1.000		601	310	89
<b>Totaal proceskosten</b>		<b>-1.900</b>			
<b>Budgetten voor projecten:</b>					
1.1 Knooppunt Station e.o. Almere Centrum	-1.000		601	310	89
1.2 Almere Centrum	-1.150		691	357	102
1.3 Rondje Weerwater	-5.394		3.242	1.673	478
1.4 Floriade	-2.050			2.050	
2.1 Flevocampus	-2.046		1.230	635	181
2.2 Internationaal onderwijs	-505		306	157	45
3.1 Stad zonder gas	-50		30	16	4
3.2 Opwaardering reststromen	-1.560		953	484	123
4.1 Kustzone Almere Poort /Duin	-750		451	233	66
4.2 Nationaal Park Oostvaardersplassen	-900		541	279	80
5.1 Experiment Vernieuwend wonen	-800		481	248	71
Beheer en onderhoud (programmalijn 1)	-94		57	29	8
<b>Totaal projecten</b>		<b>-16.264</b>			
<b>Totaal budgetten 2018</b>		<b>-18.199</b>	<b>10.084</b>	<b>6.780</b>	<b>1.335</b>
<b>Saldo Fonds 2018</b>		<b>2.076</b>	<b>1.364</b>	<b>712</b>	<b>0</b>



roft  
rev  
de b  
gini  
em



Almere 2.0